

Protokół Nr 15 /22

z posiedzenia Komisji Edukacji, Kultury i Sportu

w dniu 13.01. 2022 roku

1. Otwarcie posiedzenia.

W posiedzeniu uczestniczyli:

Członkowie Komisji zgodnie z załączoną listą obecności.

Posiedzenie otworzyła Przewodnicząca Kultury, Edukacji i Sportu Genowefa Suchecka o godzinie 15:00.

2. Przedstawienie porządku.

3. Przewodnicząca Komisji Edukacji, Kultury i Sportu Genowefa Suchecka przedstawiła porządek obrad.: Analiza wniosków skierowanych do komisji dotyczących zaopiniowania podziału środków na cele prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, do którego Gmina Pilchowice nie posiada tytułu prawnego a wpisanym do rejestru zabytków.

4. Analiza wniosków skierowanych do komisji dotyczących zaopiniowania podziału środków na cele prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, do którego Gmina Pilchowice nie posiada tytułu prawnego a wpisanym do rejestru zabytków.

Kierownik Referatu PGN Aleksandra Sobiech powiedziała, że uchwały nr XXIX/244/12 z dnia 18 października 2012r. ws. „udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku, do którego Gmina Pilchowice nie posiada tytułu prawnego, wpisanym do rejestru zabytków" określa zasady udzielania dotacji na prace konserwatorskie. Dotacje mogą udzielane być:

- podmiotom posiadającym tytuł prawny do zabytku,
- na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków usytuowanych na terenie Gminy Pilchowice,
- na prace, których realizacja nastąpi w roku, w którym dotacja ma być udzielona i udzielenie dotacji następuje po uprzednim złożeniu wniosku o udzielenie dotacji.

Zgodnie z przyjętymi przez Radę Gminy Pilchowice zasadami o udzielanie dotacji termin składania wniosków o przedmiotową dotację na rok 2022 upływał z dniem 15.08.2021 r. We wskazanym terminie do Urzędu Gminy wpłynął 1 wniosek złożony przez **Rzymskokatolicką Parafię pw. Ściegicia św. Jana Chrzciciela w Pilchowicach** na Wykonanie zadania

pn. „*Konserwacja ołtarza bocznego św. Franciszka w kościele pw. Ścięcia św. Jana Chrzciciela w Pilchowicach*”

W dniu 5 stycznia 2022 r. odbyło się posiedzenie komisji ds. wstępnego zaopiniowania wniosków o przyznanie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub budowlane przy zabytku. Komisja:

- dokonała sprawdzenia wniosku pod względem formalnym;
- dokonała wstępnej kwalifikacji nakładów koniecznych na wykonanie prac, które mają być przedmiotem dotacji;
- sporządziła wstępną opinię dotyczącą zasadności przyznania dotacji

W wyniku podjętych prac Komisja stwierdziła co następuje:

- Złożony przez *Rzymskokatolicką Parafię pw. Ścięcia św. Jana Chrzciciela w Pilchowicach* wniosek o udzielenie w roku 2022 dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub budowlane zwane dalej „pracami” przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków usytuowanym na terenie Gminy Pilchowice, wpłynął do tut. Urzędu w wymaganym terminie, tj. w dniu 11.08.2021 r.
- Złożony wniosek spełnia wszystkie wymogi formalne, określone w uchwale.
- Wykonanie zadania pn. „*Konserwacja ołtarza bocznego św. Franciszka w kościele pw. Ścięcia św. Jana Chrzciciela w Pilchowicach*” swym zakresem obejmuje prace określone w art. 77 pkt 7 i 16 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami /tekst jednolity – Dz.U. z 2021r. poz. 710 ze zmianami/.
- Określone w załączonym do wniosku kosztorysie inwestorskim nakłady należy uznać jako niezbędne i konieczne do zrealizowania zadania pn. „*Konserwacja ołtarza bocznego św. Franciszka w kościele pw. Ścięcia św. Jana Chrzciciela w Pilchowicach*”.
- Ołtarz boczny św. Franciszka stanowi integralną część wyposażenia zabytkowego kościoła parafialnego pw. Ścięcia św. Jana Chrzciciela w Pilchowicach.
- Celem działań konserwatorskich jest ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego województwa śląskiego przez zahamowanie procesów destrukcji substancji zabytku o wyjątkowej wartości historycznej i artystycznej. Czynności konserwatorskie, które właściciel zabytku zamierza wykonać mają zatrzymać procesy destrukcyjne oraz przywrócić pierwotne walory techniczne i estetyczne cennych obiektów rzemiosła artystycznego.

Przeprowadzone wstępne badania konserwatorskie wykazały, że stan zachowania neobarokowego ołtarza bocznego św. Franciszka jest zły i wymaga przeprowadzenia pełnej konserwacji technicznej i estetycznej całego ołtarza, które pozwoli na przywrócenie jego walorów technicznych i estetycznych.

Na aktualny stan zachowania ołtarza miały wpływ czynniki natury fizyko-chemicznej, biologicznej, mechanicznej oraz przekształcenia plastyczne. Ołtarz wykonany z drewna narażony jest na działanie grzybów, pleśni oraz drewnojadów, czemu sprzyjały ciągle zmiany wilgotności i temperatury. Przywołane powyżej czynniki, spowodowały zmiany objętości drewna, co objawiło się w postaci siatki spękań zaprawy pierwotnej, licznymi

wykruszeniami na łączeniach desek, a także odspojeniem i ubytkami pierwotnej polichromii. Występujące zanieczyszczenia o charakterze biologicznym to destrukcja zarówno drewna konstrukcji, jak i ornamentów spowodowana działalnością owadów – szkodników drewna, które ujawniają się licznymi otworami oraz wysypującymi się trocinami. Nagromadzenie tych owadów wskazuje na znaczny stopień uszkodzenia struktury drewna. Elementy dekoracyjne pokryte są wtórnymi i nieoryginalnymi przemalowaniami szlagmetalem, które są miejscowo pociemniałe i zoksydowane. Konstrukcja ołtarza wtórnie przemalowana malaturą o charakterze olejnym z licznymi zaciekami. Całość silnie zabrudzona powierzchniowo z licznymi uszkodzeniami, przetarciami i odpryskami warstwy malarskiej.

Figury znajdujące się w tym ołtarzu: św. Franciszka, św. Klary i św. Ludwika również silnie zabrudzone, wtórnie przemalowane z wieloma uszkodzeniami i spękaniem.

W ramach konserwacji technicznej nastąpi wzmocnienie osłabionej konstrukcji ołtarza i uodpornienie jej na działanie czynników niszczących poprzez zabieg impregnacji połączony z dezynfekcją i dezynsekcją drewna oraz pełna konserwacja figur.

W zakresie konserwacji estetycznej nastąpi oczyszczenie obiektu z wtórnych nawarstwień farby, uzupełnienie ubytków we wszystkich elementach, retusz w obrębie ubytków, konserwacja i uzupełnienie złocień i srebrzeń w technice oryginalnej.

W zakresie konserwacji estetycznej nastąpi oczyszczenie obiektu z wtórnych nawarstwień farby, uzupełnienie ubytków we wszystkich elementach, retusz w obrębie ubytków, konserwacja i uzupełnienie złocień i srebrzeń w technice oryginalnej.

Jak wskazano powyżej ołtarz boczny św. Franciszka stanowi integralną część wyposażenia zabytkowego kościoła parafialnego pw. Ścięcia św. Jana Chrzciciela w Pilchowicach, który to kościół jako obiekt zabytkowy, posiadający walory historyczne i kulturowe wraz z znajdującymi się w nim zabytkowymi elementami, cieszy się znaczną popularnością wśród zwiedzających, gdyż znajduje się obok szlaku architektury drewnianych kościołów oraz na szlaku pocysterskim wiodącym do Zespołu Klasztorno-Pałacowego w Rudach Wielkich, a także w sąsiedztwie grobu poety ks. Konstantego Damrota.

Mając powyższe na uwadze **komisja Wójta ds. wstępnego zaopiniowania wniosków o przyznanie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub budowlane przy zabytku zaopiniowała wniosek pozytywnie jako działanie niewątpliwie konieczne dla zabezpieczenia, zachowania i utrwalenia substancji zabytku.**

Następnie Kierownik Referatu PGN Aleksandra Sobiech powiedziała, że tak zaopiniowany wstępnie wniosek przekazywany jest do komisji Edukacji, Kultury i Sportu, która dokonuje oceny wniosku wg następujących kryteriów ważności:

- dostępność zabytku dla ogółu społeczności lokalnej oraz turystów,
- promowania kultury oraz historii gminy,
- rangi obiektu,

- stanu zachowania obiektu,
- zaangażowania środków własnych.

Zgodnie z kosztorysem przedłożonym przez właściciela zabytku kwota niezbędna do przeprowadzenia prac to 103.026,00 zł. Właściciel zabytku ubiega się o dotację u dwóch podmiotów: u Wójta Gminy Pilchowice w kwocie 75.000,00 zł (72,80% kwoty potrzebnej do renowacji zabytku) i w Radzie Powiatu Gliwickiego, gdzie wnioskowana wysokość dotacji to kwota 28.000,00 zł (około 30% kwoty potrzebnej do renowacji zabytku).

Radni nie wnieśli uwag co do przedłożonego wniosku.

Członkowie komisji zawnieśli o podjęcie uchwały w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku, do którego Gmina Pilchowice nie posiada tytułu prawnego, wpisanym do rejestru zabytków na rzecz Rzymskokatolickiej Parafii pw. Ścięcia św. Jana Chrzciciela w Pilchowicach” w kwocie 75.000,00 zł celem realizacji zadania pn.

- „Konservacja ołtarza bocznego św. Franciszka w kościele pw. Ścięcia św. Jana Chrzciciela w Pilchowicach”

Wniosek został przyjęty jednogłośnie –8 głosami „za”.

5. Interpelacje i zapytania radnych.

Radny Józef Nierychło zaproponował odrestaurowanie pomnika Św. Jana Nepomucena umiejscowionego w ul. Rynek w Pilchowicach.

Kierownik Referatu PGN Aleksandra Sobiech powiedziała, że przedmiotowy obiekt usytuowany jest w ciągu drogi powiatowej. Pomnik nie jest wpisany do rejestru zabytków, a ujęty w gminnej ewidencji zabytków i chroniony jest gminnym planem miejscowym. Tego typu obiekty nie wchodzą pod kwestie ustaleń omawianych w dniu dzisiejszym.

6. Zamknięcie posiedzenia.

Posiedzenie zakończyła Przewodnicząca Komisji Edukacji, Kultury i Sportu Pani Genowefa Suchecka o godzinie 15:30.

Na tym protokół zakończono.

Sporządziła:

Anna Wzorek

**Przewodnicząca
Komisji Edukacji, Kultury
i Sportu**

Genowefa Suchecka